

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9699 af 17/09/2024 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 21-24 om børnetilskud - formodningsregel - samlevende - fælles husførelse - ydelsesmodtagers fordele

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 23-111343

Ankestyrelsens principmeddelelse 21-24 om børnetilskud - formodningsregel - samlevende - fælles husførelse - ydelsesmodtagers fordele

Principmeddelelsen fastslår

En ydelsesmodtager kan kun anses som samlevende, hvis ydelsesmodtageren ved en relation samlet set opnår fordele, der kan sidestilles med de fordele, som gifte og samlevende har.

Der gælder en formodning for, at to personer, der er tilmeldt samme folkeregisteradresse, som er en enfamiliesbolig, skal betragtes som samlevende. Det er ydelsesmodtageren, der skal afkræfte formodningen for samliv.

Når en ydelsesmodtager oplyser, at modtageren på trods af den fælles folkeregisteradresse må anses som enlig, skal Udbetaling Danmark foretage en konkret vurdering af, om ydelsesmodtageren er samlevende eller enlig.

En ydelsesmodtager betragtes som samlevende, når den pågældende har fælles husførelse med en anden voksen person, som det efter dansk lov er muligt at indgå ægteskab med.

Ydelsesmodtageren har fælles husførelse med en anden voksen, når modtageren samlet set har de samme fordele, som gifte og samlevende har, fx ved at være to om at betale faste udgifter og/eller ved at være to om at udføre det praktiske arbejde i hjemmet.

Fordelene kan være enten økonomiske eller ikke-økonomiske – eller både/og. Fordelene skal samlet set have et omfang, der kan sidestilles med de fordele, som gifte og samlevende almindeligvis har.

Det er ydelsesmodtageren, der skal opnå fordele ved relationen til den anden person.

De konkrete sager

I sag nr. 1 havde ydelsesmodtageren ret til børnetilskud som enlig forsørger. Ankestyrelsen tilsendte Udbetaling Danmarks vurdering og ændrede afgørelsens resultat. Ankestyrelsen vurderede, at ydelsesmodtageren samlet set ikke opnåede fordele, som svarer til de fordele som gifte og samlevende har, ved at bo på samme adresse som den formodede samlever. Ankestyrelsen vurderede dermed, at ydelsesmodtager havde afkræftet formodningen for samliv, når flere voksne er registreret på samme adresse i en enfamiliesbolig.

Ankestyrelsen lagde bl.a. vægt på, at den formodede samlever havde lejet et værelse hos ydelsesmodtager som et "pendlerværelse". Den formodede samlever boede der 2-4 dage om ugen og betalte en fast månedlig leje.

Ydelsesmodtager havde ikke fælles økonomi med den formodede samlever. Den formodede samlever hjalp ikke til i det daglige og passede ikke ydelsesmodtagers børn.

I sag nr. 2 hjemviste Ankestyrelsen Udbetaling Danmarks afgørelse. Ankestyrelsen vurderede, at der ikke var indhentet tilstrækkelig dokumentation for de oplysninger, ydelsesmodtager var kommet med. Ankestyrelsen kunne derfor ikke tage stilling til, om ydelsesmodtager havde godtgjort, at han ikke opnåede fordele ved sin relation til den formodede samlever.

Ankestyrelsen lagde bl.a. vægt på, at ydelsesmodtager oplyste, at han ikke havde fælles økonomi med den formodede samlever, og at den formodede samlever ikke betalte husleje for at bo hos ydelsesmodtager. Den formodede samlever deltog ikke i det praktiske arbejde i hjemmet, herunder indkøb, rengøring eller madlavning. Derudover boede ydelsesmodtager og den formodede samlever fysisk opdelt på en under- og overetage i huset.

Udbetaling Danmark skulle derfor indhente dokumentation, der kunne understøtte ydelsesmodtagers forklaring om, hvordan de havde indrettet sig økonomisk.

Udbetaling Danmark skulle herefter vurdere, om ydelsesmodtager opnåede fordele ved sin relation til den formodede samlever, som kunne sidestilles med de fordele, som gifte og samlevende almindeligvis har.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet to sager principielt. Det har vi gjort for at fastslå, at betingelsen om, at det er ydelsesmodtager, der skal opnå fordele ved relationen til den anden person, for at blive betragtet for samlevende, også gælder, når der ud over modtageren i folkeregistret er tilmeldt andre personer over 18 år på modtagerens adresse, som er en enfamiliesbolig.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (børnetilskudsloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019

- § 2 om ordinært børnetilskud til enlige forsørgere
- § 3 om ekstra børnetilskud.

Bekendtgørelse om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag nr. 835 af 27. juni 2017

- § 7, stk. 2, om formodningsreglen.

Praksis

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

69-17: Principmeddelelsen omhandler formodningsreglen og belyser, hvornår en modtager af børnetilskud kan betragtes som enlig forsørger efter reglerne om børnetilskud, når der ud over modtageren i folkeregistret er tilmeldt andre personer over 18 år på modtagerens adresse, som er en enfamiliesbo-

lig. Principmeddelelsen belyser også, hvilke oplysninger Udbetaling Danmark skal anmode modtageren om i forbindelse med oplysning af sagen.

44-22: Principmeddelelsen slår blandt andet fast, at det er en betingelse for at blive betragtet som samlevende, at man som ydelsesmodtager skal opnå fordele ved relationen til den anden person.

Vejledninger

Vi har også anvendt vejledning om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag nr. 10177 af 11. oktober 2007

- Pkt. 13 om ægteskabslignende forhold
- Pkt. 18 om undersøgelse og vurdering af enlig forsørgerstatus.

Den konkrete afgørelse

Sag nr. 1, j.nr. 23-111343

Du har klaget over Udbetaling Danmarks afgørelse om stop og tilbagebetaling af ordinært og ekstra børnetilskud. Udbetaling Danmark afgjorde sagen den 27. november 2023.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har fortsat ret til børnetilskud som enlig forsørger fra den 1. oktober 2023.

Det betyder, at vi ændrer Udbetaling Danmarks afgørelse.

Udbetaling Danmark skal genoptage udbetaling af børnetilskud til dig fra 1. januar 2024.

Hvis du har tilbagebetalt hele eller dele af kravet for oktober kvartal 2023, skal Udbetaling Danmark tilbagebetale pengene til dig. Udbetaling Danmark kontakter dig.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du skal betragtes som enlig forsørger i børnetilskudslovens forstand, selvom du bor på samme adresse som A.

Vi har tilsidesat Udbetaling Danmarks vurdering, da Udbetaling Danmark alene har lagt vægt på, at der samlet er fordele ved jeres relation, som svarer til de fordele, som gifte og samlevende har. Vi har

vurderet, at du som ydelsesmodtager ikke har opnået fordele, som svarer til de fordele, som gifte og samlevende har.

Hvad er afgørende for resultatet

Du og A er pr. 1. august 2023 begge registreret på adressen X, som er en enfamiliesbolig.

Udbetaling Danmark har i brev af 1. september 2023, 29. september 2023 og 3. november 2023 bedt dig om at oplyse, hvordan du og A har indrettet jer på adressen samt bedt dig indsende kontooplysninger.

Vi lægger vægt på dine oplysninger om, at A er en bekendt, som har lejet et ”pendlerværelse” hos dig. Hun betaler 1.000 kr. om måneden inkl. forbrug. Da du skulle fastsætte huslejen, undersøgte du, hvad andre værelser udlejes for. A bor ikke hos dig hele tiden, men 2-4 dage om ugen. Hun lejer værelset hos dig, fordi hun læser i Y.

Vi lægger også vægt på, at I ikke har fælles udgifter. A har eget toilet, og så deles I om køkken, bad og stue. Hun vasker selv sit tøj, hun hjælper ikke til i det daglige, og hun passer ikke børn.

Du har indsendt en lejekontrakt, hvoraf det fremgår, at A fremlejer et enkeltværelse, men det fremgår samtidigt, at lejemålets samlede areal udgør 120 kvm. med 5 værelser og adgang til fælles vaskeri. Du har hertil oplyst telefonisk, at hun kun lejer et værelse, men du kunne ikke lave lejekontrakten anderledes. Lejekontrakten er underskrevet den 1. august 2023. Du har indsendt dokumentation for, at der er betalt husleje.

Det er indgået ved vores vurdering, at du forud for udlejningen kontaktede Udbetaling Danmark telefonisk. Du oplyste, at du overvejede at fremleje et værelse. Udbetaling Danmark orienterede dig om, at du gerne må leje en del af din bolig ud, men det er vigtigt, at du har en lejekontrakt, og at der ikke er andet end et rent lejer/udlejerforhold. Du blev videre orienteret om, at det skal fremgå klart af lejekontrakten, hvordan I fordeler udgifter til el, vand, varme, internet og forsikringer. Derudover skal Udbetaling Danmark kunne læse af dine kontoudskrifter, at der betales husleje.

Vi vurderer, at du har godtgjort, at du samlet set ikke opnår fordele ved at have en anden voksen boende på adressen i et omfang, som svarer til de fordele, som gifte og samlevende har.

Om reglerne

Det er en betingelse for at være berettiget til at modtage ordinært og ekstra børnetilskud, at ydelsesmodtageren er reelt enlig forsørger og ikke lever i et samlivsforhold.

En person betragtes som samlevende, når den pågældende har fælles husefterskud med en anden person, som det efter dansk lov er muligt at indgå ægteskab med.

Formålet med ydelser til enlige er at yde kompensation for de fordele, som gifte og samlevende har. Det er navnlig kompensation af de økonomiske fordele i forbindelse med betaling af faste udgifter og udgifter til daglig forbrug, men også kompensation for den manglende praktiske hjælp i hverdagen med opgaver som indkøb, madlavning, rengøring mv.

Personer har fælles husførelse, når de samlet set har økonomiske og ikke-økonomiske fordele, som svarer til de fordele, som gifte og samlevende har, fx ved at være to om at betale faste løbende udgifter og ved at være to om at udføre det praktiske arbejde i hjemmet. De økonomiske fordele, som to eller flere personer har ved at dele en enfamiliesbolig, skal tillægges stor vægt. Det er ydelsesmodtager, der skal opnå fordele ved relationen til den anden voksne, som svarer til de fordele gifte og samlevende har.

Efter Ankestyrelsens praksis er der en generel formodning for, at to personer, som efter dansk ret kan indgå ægteskab med hinanden, og som er tilmeldt samme folkeregisteradresse, der er en enfamiliesbolig, er samlevende. Formodningen fremgår udtrykkeligt af bekendtgørelse om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Det er ikke udelukket, at to personer i en enfamiliesbolig kan have indrettet sig på en måde, så de ikke har et økonomisk eller praktisk fællesskab svarende til et samlivsforhold.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk

Sag nr. 2, j.nr. 23-107479

Du har klaget over Udbetaling Danmarks afgørelse om afslag på ordinært og ekstra børnetilskud. Udbetaling Danmark afgjorde sagen den 17. november 2023.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Udbetaling Danmark skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til en ny behandling.

Udbetaling Danmark skal, inden de afgør sagen, indhente yderligere oplysninger til sagens behandling.

Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Udbetaling Danmark kontakter dig.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at din sag ikke er tilstrækkelig oplyst til, at vi kan tage stilling til, om du skal betragtes som enlig forsørger i børnetilskudslovens forstand, selvom du bor på adresse med A.

Ud fra de foreliggende oplysninger i sagen har du ikke haft tilstrækkelig mulighed for at godtgøre dine økonomiske forhold. Vi kan dermed ikke vurdere, om du opnår fordele ved din relation til A i et omfang, som kan sidestilles med de fordele som gifte og samlevende almindeligvis har.

Udbetaling Danmark skal derfor behandle din sag igen.

Hvad er afgørende for resultatet

Du og A er begge registreret på adressen X som er en enfamiliesbolig.

Du har den 24. oktober 2023 ansøgt om børnetilskud til enlige. Du oplyste, at du blev enlig den 1. oktober 2023.

Udbetaling Danmark har i brev af 6. november 2023 bedt dig om at oplyse, hvordan du og A har indrettet jer på adressen.

Du har oplyst, at du er papfar til A, som er flyttet ind hos dig efter et brud med sin kæreste. Han betaler ikke husleje og han bidrager ikke til den daglige husholdning, da han ikke har nogen penge. Du forsørger ham. A bidrager heller ikke til det praktiske arbejde, da han ikke deltager i rengøring, ud over at han passer sit eget værelse. Han deltager heller ikke i indkøb til husholdningen. A spiser aftensmad med dig og din søn 3-4 gange om ugen, og han betaler ikke for det.

Du har videre oplyst, at I bor i hver jeres del af huset. Huset, som I bor i, er opdelt i en underetage og en overetage. A bor i en del af underetagen, hvor han har et værelse og badeværelse. Du og din søn bor i overetagen.

Udbetaling Danmark har ikke bedt dig indsende dokumentation til at understøtte din forklaring om, hvordan du og A har indrettet jer økonomisk. Det medfører, at vi ikke kan tage stilling til, om det er godtgjort, at du ikke opnår fordele ved din relation til A i et omfang der kan sidestilles med de fordele, som gifte og samlevende almindeligvis har. Udbetaling Danmark skal derfor behandle din sag igen.

Betydningen af hjemvisningen af din sag

Udbetaling Danmark skal vurdere om du har opnået fordele ved relationen til A, som svarer til de fordele, som gifte og samlevende har.

Udbetaling Danmark skal derfor indhente dokumentation, der kan understøtte din forklaring om, hvordan I har indrettet jer økonomisk og praktisk. Dette kan være i form af kontoudtog som viser, hvorvidt der er sket overførsler fra A til dig, som kan udgøre et økonomisk bidrag til den fælles husførelse eller betaling af husleje.

Udbetaling Danmark skal, på baggrund af de indhentede oplysninger, tage stilling til, om du har afkræftet formodningen for samliv, herunder om du har økonomiske og/eller praktiske fordele ved din relation til A, som kan sidestilles med de fordele, som gifte og samlevende almindeligvis har.

Udbetaling Danmark skal herefter træffe en ny afgørelse om din ret til ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger.

Om reglerne

Formodningsreglen

Det er en betingelse for at være berettiget til at modtage ordinært og ekstra børnetilskud, at ydelsesmodtageren er reelt enlig forsørger og ikke lever i et samlivsforhold.

En person betragtes som samlevende, når den pågældende har fælles husførelse med en anden person, som det efter dansk lov er muligt at indgå ægteskab med.

Formålet med ydelser til enlige er at yde kompensation for de fordele, som gifte og samlevende har. Det er navnlig kompensation af de økonomiske fordele i forbindelse med betaling af faste udgifter og udgifter til daglig forbrug, men også kompensation for den manglende praktiske hjælp i hverdagen med opgaver som indkøb, madlavning, rengøring mv.

Personer har fælles husførelse, når de har økonomiske og ikke-økonomiske fordele, som svarer til de fordele, som gifte og samlevende har, fx ved at være to om at betale faste løbende udgifter og ved at være to om at udføre det praktiske arbejde i hjemmet. De økonomiske fordele, som to eller flere personer har ved at dele en enfamiliesbolig, skal tillægges stor vægt. Det er ydelsesmodtager der skal opnå fordele ved relationen til den anden voksne, som svarer til de fordele gifte og samlevende har.

Efter Ankestyrelsens praksis er der en generel formodning for, at to personer, som efter dansk ret kan indgå ægteskab med hinanden, og som er tilmeldt samme folkeregisteradresse, der er en enfamiliesbolig, er samlevende. Formodningen fremgår udtrykkeligt af bekendtgørelse om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Det er ikke udelukket, at to personer i en enfamiliesbolig kan have indrettet sig på en måde, så de ikke har et økonomisk eller praktisk fællesskab svarende til et samlivsforhold.

Pligt til at oplyse sagen

Ifølge det forvaltningsretlige princip om sagsoplysning (officialprincippet), har en myndighed ansvaret for, at sagen er tilstrækkelig oplyst, inden der træffes afgørelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk